

Соціальні ініціативи Президента діють

ЩОБ В КЛАСАХ БУЛО ТЕПЛО

Соціальні ініціативи Президента України В. Ф. Януковича передбачають роботи по енергозбереженню та реконструкції навчальних закладів по всій країні.

Таку цінну ініціативу підтримують депутати всіх рівнів, а також педагогічні колективи. Депутати міської ради постійно виділяють кошти на капітальні ремонти будівель шкіл міста, зведених ще у XIX та на початку XX століття, які необхідно зберегти. Так, за спогадами старожилів, капітальний ремонт будівлі школи №8 проводився ще в повоєнні роки. Щорічні внутрішні косметичні ремонти не вирішували проблеми системи опалення, вікон, даху. З ініціативи директора школи №8 Г. А. Шелепка вирішили замінити старі вікна на пластик.

За тепло- та шумоізоляційними властивостями металопластикові вікна на сьогодні є найкращими. Сподіваємося, що завдяки новим вікнам не лише зменшаться витрати палива, а й буде затишніше навчати дітей. Хто не бачив, в якості стани тут були старі вікна, той не може уявити важливість зробленого. На черзі — ремонт покрівлі школи та спортивного зали, що розташована по вулиці Садової. Проте ці ідеї — на перспективу, їх здійснення залежатиме від наявності коштів у міському бюджеті.

С.БУЗАНЬ,
завідувач господарством школи №8.

БУДЬМО ТОЛЕРАНТНИМИ

16 листопада в календарі з'явився Міжнародний день толерантності, проголошений ООН, як одна з потреб відповідати на нетолерантність власними підходами до її подолання.

Міськрайонна організація Товариства Червоного Хреста з підрозділом Уманського національного університету садівництва агроколеджем провела за всебічної підтримки директора В.В.Кужеля чотирьохденну конференцію, приурочену Всесвітньому дню толерантності.

Викладачі іноземних мов навчального закладу Людмила Верещак та Лариса Троян спільно з первинною організацією Товариства Червоного Хреста навчального закладу, яку очолює Олена Шиманська, ретельно підготували захід. Студенти висвітлювали тему толерантності під гаслом «Людина починається з добра».

Присутні з зацікавленням сприйняли виступи студентів Тани Букур, Романа Голованюка, Насті Єрмак, Даші Кушнір, Вадима Левчука, Ілони Писаренко, ведучих Каті Сороки та Діми Дзержинського.

Підсумовуючи захід, присутні дійшли думки, що люди завжди можуть діяти до згоди, зберігаючи свою індивідуальність, коли розвиватимуть в собі уміння краще розуміти інших, виявляти повагу й довіру до співрозмовника.

Цивілізовані люди толерантність розглядають як основну добродію, як досягнення взаєморозуміння. Такі набуті уміння і знання кожен може використовувати в повсякденному житті, в своїй професійній діяльності.

Бути толерантним стосовно іншої людини — означає бути милосердним, чуйним, терплячим у ставленні до тих, хто може думати інакше.

В ЧОРНА,
голова міськрайонної організації Товариства Червоного Хреста.

Уманському гуманітарно-педагогічному коледжу ім. Т.Г.Шевченка відбулася міжвузівська науково-практична конференція науковців, аспірантів, педагогічних працівників та студентів з теми «Інноваційна діяльність педагога в сучасному освітньому просторі», яку організували викладачі циклових комісій педагогіки і психології (голова комісії Т.В.Яценко) та образотворчого мистецтва і методик навчання (голова комісії Н.Д.Козак).

Пленарне засідання вітальним словом відкрила заступник директора з навчальної роботи коледжу З.В.Дробінська. Вона обгрунтувала актуальність теми конференції і побажала учасникам плідної творчої роботи.

В пленарному засіданні виступили: Т.К.Денисюк, кандидат філологічних наук, методист коледжу, Г.В.Фаучек, кандидат педагогічних наук,

НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

завідувач відділення заочного навчання коледжу, аспіранти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, викладачі та практичні працівники міста Умані та Вінниці.

В роботі п'яти секцій активно працювали науковці УДПУ, гості з Вінницького обласного комунального гуманітарно-педагогічного коледжу, Новобузького педагогічного коледжу, Бериславського педагогічного коледжу імені В.Ф.Беньковського, Корсунь-Шевченківського педагогічного коледжу ім. Т.Г.Шевченка, Могилів-Подільського технологічно-економічного коледжу Вінницького

НАУ, Білоцерківського гуманітарно-педагогічного коледжу Київського обласного інституту післядипломної освіти педагогічних кадрів, завідувачі, вихователі-методисти дошкільних навчальних закладів Умані, Вінниці.

В рамках конференції проводилися майстер-класи з квілінгу (В.І.Барабаш), з формування м'язової релаксації (Н.П.Кравчук), із спілкування у педагогічній взаємодії (С.І.Плахотна).

Викладачі комісії образотворчого мистецтва презентували виставку художніх робіт студентів та викладачів, яка вразила гостей вишуканістю та майстерністю.

Під час підведення підсумків конференції всім учасникам було вручено сертифікати, якими засвідчувалась участь у міжвузівській науково-практичній конференції, та збірники наукових статей.

Н.КОЗАК,
викладач-методист коледжу.

Цими днями в Уманському обласному музичному училищі ім. П.Д.Демуща відбувся щорічний методичний семінар викладачів початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів (шкіл естетичного виховання) з метою вдосконалення та підвищення кваліфікації викладачів початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів.

Понад 300 учасників з'їхалися з різних районів Черкащини. В роботі семінару взяли участь викладачі училища та викладачі 18 ДМШ та ДШМ Уманської та Черкаської методичних зон. Серед почесних гостей були заслужені діячі культури України: Г.М. Кузяєва — заслужена артистка України, викладач Дніпропетровської консерваторії ім.М.Глінки, художній керівник Дніпропетровської обласної філармонії, лауреат Міжнародного конкурсу вокалістів ім.В.Белліні в Італії, В.І.Сніцаренко — заслужений артист України, соліст оркестру Національної опери України ім.Т.Г.Шевченка, Н.М.Найдич — заслужений працівник культури України, викладач Київської спеціалізованої музичної школи ім.М.В.Лисенка по класу фортепіано, П.Ф. Серотюк — заслужений працівник культури України, учитель-методист по класу баяна ДМШ м.Сокиряни Чернівецької області.

Відкрився семінар великим концертом викладачів і студентів училища, в якому виступили вокальні та інструментальні ансамблі, хор, оркестр народних інструментів, духовий оркестр. Подальша робота семінару відбувалася по відділах. Викладачі училища та шкіл підготували різноманітні методичні доповіді, провели відкриті заняття, на яких відбулося активне обговорення актуальних науково-методичних питань.

ТВОРЧА ЗУСТРІЧ В МУЗУЧИЛИЩІ

Запрошені гості провели майстер-класи, які надихають на пошуки нових форм навчання. Окрасою семінару став сольний концерт заслуженої артистки України Г.М. Кузяєвої, у натхненному виконанні якої присутні почули класичні арії та романси.

Методичний семінар дав учасникам потужний стимул до творчого опрацювання досвіду провідних викладачів та вдосконалення своєї педагогічної майстерності.

Колектив музичного училища, усвідомлюючи свою роль як осередку культури та професійної музичної освіти в Уманському регіоні, має на меті і надалі проводити подібні науково-практичні та культурно-освітні заходи.

Н.ДАЦЕНКО,
ст. викладач музучилища.

НІХТО НЕ ЗАБУТИЙ, НІЩО НЕ ЗАБУТО

Це завдання — основне в роботі міської ради ветеранів на чолі з її очільником гвардії полковником А.Є.Ходаном. Готуючись до відзначення 69-ї річниці від німецько-фашистських загарбників, ветерани об'їхали всі меморіальні місця, віддавши данину пам'яті загиблим. Сивочолі чоловіки та жінки також зустрілися з учнями в школах та взяли участь в урочистому засіданні клубу «Надвечір'я».

А в 3ОШ №14 відбувся Тиждень Пам'яті, організований учителями зарубіжної літератури під керівництвом С.І.Васильвецької. Проведено низку виховних годин, підготовлено тематичні стенди. Завершився Тиждень концертом. Серед його гостей був і виступив учасник Корсунь-Шевченківської операції полковник В.С.Кімлач.

Переймається рада ветеранів і соціальним забезпеченням літніх. Ось і нещодавно спеціальна комісія від управління праці та соціального захисту населення у складі Лідії Волошиної, Ольги Бялик і автора цих рядків відвідала Будинку ветерана, реабілітаційний комплекс та інші установи. Рейд залишив позитивне враження. Роботу закладів організовано на високому рівні, за що вдячність міській владі.

М.ВАЛЬДМАН,
голова ради ветеранів школи №14.

ЮНИМ — ПРО ВІДВАЖНИХ ГЕРОЇВ ВІЙНИ

У Собківському Будинку культури проведено годину мужності, учасниками якої були учні молодших класів місцевого НВК I-III ступенів. Діти слухали розповіді директора Будинку культури Т.В.Дошки та художнього керівника Л.І.Герасименко про героїв Великої Вітчизняної війни, партизанів, які мужньо боролися з фашистськими загарбниками, наближаючи Велику Перемогу.

У залі лунали пісні воєнних років. Учні Альона Гайдур, Олексій Гавриленко, Олексій Кравченко і Максим Подолян декламували вірші про мужність і стійкість радянських воїнів у боротьбі з фашизмом. Вдячні діти шанували пам'яті усіх загиблих в роки Великої Вітчизняної війни хвилиною мовчання і поклали квіти до обеліска Слави (на знімку).

Л.ГЕРАСИМЕНКО,
художній керівник Собківського СБК.

ПОЇЗДКА ДО ОДЕСИ

Одеса — місто на чорноморському узбережжі України, найбільший морський (торговий) порт у країні, місто обласного значення та центр однойменної області.

Одеса є третім у країні за кількістю мешканців після Києва та Харкова. Говорити про це місто можна довго. Але варто хоча б раз побувати, і ти ніколи його не забудеш. Учні 8-Б, 11 класів вирішили в цьому переконатися і 30 жовтня відвідали Одесу, де блукали вечірніми вулицями, прогулялися по морському узбережжі, відвідали театр та катакомби.

А. ГЛОБЧАК,
учениця 8-Б класу.

Будуємо нову Уманщину

СВІТЛО НА СІЛЬСЬКІЙ ВУЛИЦІ

Головним питанням обласної селекторної наради, яка відбулася 11 листопада з головами райдержадміністрацій та міськими головами, було освітлення вулиць у населених пунктах Черкащини.

Уманщина активно реалізує завдання та доручення Президента України В.Ф.Януковича, голови облдержадміністрації С.Б.Тулуба щодо соціально-економічного розвитку сільських територій, що знайшли відображення в програмі «Будуємо нову Уманщину на 2011-2015 роки». Що стосується вуличного освітлення, то на селекторній нараді перший заступник голови райдержадміністрації **О.М.Кожем'як** доповів:

— На території району нараховується 642 км мереж вуличного освітлення, і з початку дії програми їх вже відновлено 433 км, або 67%. Вартість виконаних робіт становить 4,3 млн. грн. У 14 населених пунктах — Берестівці, Городецькому, Гродзевому, Іванівці, Яроватці, Коржівці, Корж.Слобідці, Краснопілля, Паланці, Піківці, Полянецькому, Рижавці, Собківці, Червонодах — вуличне освітлення відновлено повністю.

Зокрема нинішнього року на території району відновлено 40 км мереж, вартість робіт склала 758 тис. грн., з яких 387 тис. грн. — кошти місцевих бюджетів, решта — кошти соціально-партнерських угод. З обласного бюджету виділено субвенцію 49 тис. грн., які направлені на відновлення вуличного освітлення у Косенівці.

Та не лише вуличним освітленням позначений соціальний розвиток населених пунктів, тож про інші оновлення в селах розповідає начальник відділу з питань житлово-комунального господарства РДА **Н.М.Сиротюк**:

— Багато зроблено і в розвитку дорожньої інфраструктури району. Зокрема, на ремонт та відновлення доріг комунальної власності вже використано 9 млн. грн. За рахунок власних доходів обласного бюджету та за рахунок субвенції з державного бюджету в сумі 2,2 млн. грн. капітально відремонтовано дороги у Вільшанці, Фурманці, Коржовому Куті, Шарині, Колодистому, Степківці, Піківці, Червонодах та ряді інших сіл. Коштами соціально-партнерських угод, укладених сільськими радами з сільгоспідприємствами, відремонтовано дороги в Берестівці, Аполянці, Томашівці, Вільшаній Слобідці, Ропотусі, Фурманці, Текучі, Полянецькому. Завершено будівництво автодороги загальногосподарського значення Коржова — Коржова Слобідка протяжністю 1,6 км, кошторисна вартість якої 3,6 млн. грн.

Нинішнього року значна увага приділяється об'єктам, які носять ім'я Т.Г.Шевченка, а їх у районі 55: це 39 вулиць, 7 провулків, в 5 селах встановлені погруддя Велико-го Кобзаря, в Ропотусі його ім'ям названо парк, в Родниківці, Фурманці та Пугачівці

— сквери. На 30 вулицях та 6 провулках Шевченка вже відновлено вуличне освітлення. На черзі такі роботи в Антонівці, Герезівці, Дмитрушках, Колодистому, Косенівці, Ятранівці.

На виконання заходів, передбачених до ювілею поета, використано 425 тис. грн., а це ремонт доріг, встановлення табличок з назвами вулиць та автобусних зупинок, відкриття бюста Т.Шевченка в Паланці.

До кінця нинішнього року буде використано 245 тис. грн., в тому числі 60 тис. грн. — вартість робіт з встановлення бюста Т.Шевченка в Сушківці, 150 тис. грн. — ремонт доріг.

Наступного року на заходи з відзначення 200-річчя з дня народження Т.Г.Шевченка передбачено 455 тис. грн. Буде встановлено його бюст в Червонодах, а в Колодистому — капітально відремонтують, кошти передбачені і на реконструкцію вуличного освітлення, ремонт доріг тощо.

На території району діють 5 комунальних підприємств — в селах Ладжижинка, Колодисте, Бабанка, Дмитрушка, Текуча та два приватних підприємства — ТОВ «Білогрудівське» і ДП «Білогрудівка». З початку нинішнього року вони надали послуг жителям району більш як на 1,6 млн. грн., що на 15% більше, ніж за такий же період торік. Вони надають послуги в основному з водопостачання, транспортні, ритуальні, а Бабанське — ще й з обробки деревини. Віднедавня Колодистенське комунальне підприємство дає про водопостачання не лише місцевим жителям, а й жителів сіл Юрківка та Максимівка.

До речі, з початку нинішнього року по району капітально відремонтовано 8 км мереж системи водопостачання — зокрема: в Городецькому, Берестівці (тут же збудовано нову артезіанську свердловину), Ладжижинці, Колодистому, Гродзевому, Юрківці, Бабанці, у мікрорайоні «Білогрудівка». За рахунок субвенції з обласного бюджету проводиться капітальний ремонт свердловини та башти в Городецькому, вартість робіт — 73 тис. грн.

Окрема турбота районної влади — порожні сільські хати, адже багато з них ще можуть служити житлом для молодих сімей — скажімо, сільських вчителів, 26 з яких його дійсно потребують. Статистика доволі сумна: на території району налічується 24,7 тисячі будинків, з яких майже 5 тисяч стоять порожні і з них 2833 придатні для проживання та 323 не мають господарів. Зокрема, в Колодистому таких будинків 186, Старих Бабанках — 172, Танському — 59, Дмитрушках — 30. Тож влада району разом з очільниками сіл розробляють варіанти — як задіяти ці будинки на користь сільських громад.

До кінця нинішнього року передбачено виконати ще чималий обсяг робіт з соціального розвитку сільських територій.

ПІДГОТУВАЛА
Т.БОРОДИНСЬКА

Дзвінок до редакції

«ХОЧУ ОТРИМУВАТИ «УМАНСЬКУ ЗОРЮ» ВЧАСНО»

В понеділок, 18 листопада до редакції зателефонувала жителька міста, багаторічний передплатник нашої газети О.Н.БОБИР з вулиці Садової: «В «Уманській зорі» за 8 листопада 2013 року прочитала лист С.Шабанова «Хочу отримувати «Уманську зорю» вчасно» і заявляю, що можу підписатися під кожним рядком тієї замітки, адже у мене така ж проблема. От і минулий номер газети, який мав прийти до мене в п'ятницю, я ще не отримала. І останнім часом це далеко не перший випадок, тож доводиться звертатися у відділ доставки, нагадуючи про себе, і якщо

принесуть газету через кілька днів, то вона вже втрачає свою цінність. Зараз проходить передплатна кампанія, тож подумалося мені: а може таким чином зв'язківці хочуть зменшити кількість читачів «Уманської зорі», щоб менше було їм проблем з доставкою її до передплатників?».

Від редакції: на жаль, такі дзвінки лунають в редакції чи не щодня. Зокрема, 26 листопада уманчанин з провул. Тельмана, 15, кв. 8 скаржився, що не отримав газету за 22 листопада. Що ж їм відповідати, шановні працівники «Укрпошти»?